

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2844/2022
08.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Бућковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, чији је заступник Државни правобранилац, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1464/21 од 15.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 08.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1464/21 од 15.10.2021. године у ставу другом, четвртом и петом изреке тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 271/20 од 26.11.2020. године, у делу става првог, другог и трећег изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати неисплаћену разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду за период од 06.12.2014. до 31.05.2017. године од износа од 331.110,25 динара (досуђеног ставом првим изреке другостепене пресуде) до износа од 509.895,12 динара, укупно 178.784,87 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе, којом је обавезана тужена да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на разлику плате између износа од 331.110,25 динара до износа 509.895,12 динара, укупно 178.784,87 динара и којом је обавезана тужена да тужиоцу исплати разлику износа од 119.739,75 динара до износа од 184.215,00 динара, укупно 64.475,25 динара на име трошкова поступка и одбија захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу исплати 84.873,97 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 271/20 од 26.11.2020. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу исплати на име накнаде штете за мање исплаћене плате које је тужилац остварио по основу обављеног рада и временаведеног на раду у периоду од 06.12.2014. године до 01.06.2017. године износ од 509.895,12 динара са припадајућом законском затезном каматом на појединачне месечне новчане износе (став први). Обавезана је тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, у корист тужиоца уплати доприносе ПИО за период од 06.12.2014. године до 01.06.2017. године, а на основицу неисплаћене разлике по износу односно тарифи важећој на дан исплате из става другог изреке пресуде. Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 184.215,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1464/21 од 15.10.2021. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати накнаду материјалне штете због мање исплаћене нето плате за период од 06.12.2014. године до 01.06.2017. године за износ од 331.110,25 динар са припадајућом каматом у месечним износима са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе наведене у овом ставу изреке, као и у делу става другог изреке у којем је обавезана тужена да на досуђене износе из става првог изреке пресуде у корист тужиоца обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, за период од 06.12.2014. године до 01.06.2017. године Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за град Београд, према стопи важећој на дан уплате (став први изреке). Преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог и другог па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене нето плате за период од 06.12.2014. године до 01.06.2017. године, изнад досуђеног износа из става првог од 331.110,25 динара до износа од 509.895,12 динара, као и захтев да се обавезе тужена да за тужиоца надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд уплати доприносе ПИО за утужени период на износ разлике од 331.110,25 динара до износа од 509.895,12 динара (став други изреке). Одбијена је, као неоснована жалба тужене, и потврђено решење о трошковима поступка садржано у делу става трећег изреке пресуде Основног суда у Београду П1 271/20 од 26.11.2020. године, за износ од 119.739,75 динара (став трећи изреке). Преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у преосталом делу става трећег изреке пресуде Основног суда у Београду П1 271/20 од 26.11.2020. године и одбијен захтев тужиоца преко износа од 119.739,75 динара до износа од 184.215, па је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове које је имао пред првостепеним судом у износу од 119.739,75 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до уплате, а изнад досуђеног износа одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова првостепеног поступка до износа од 184.215,00 динара (став четврти изреке). Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 21.450,00 динара (став пети изреке).

Против става другог, четвртог и петог правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану одлуку из става другог, четвртог и петог другостепене пресуде у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2.) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем од 09.12.2014. године трајно премештен на радно место послови финансијских истрага (ОСЈ) у Одсеку за послове Финансијских истрага у ... (... и ...) у Одељењу за послове планирања и координације и финансијских истрага, у Јединици за финансијске истраге у служби за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције и то са претходног радног места послови опсервације и документовања (ОСЈ) у Одсеку за опсервацију криминалистичке полиције, Полицијске управе у ... . За обављање тих послова није му исплаћена зарада у двоструком износу према Уредби о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа за сузбијање организованог криминала, што по оцени првостепеног суда представља неправилан рад органа тужене у ком смислу је обавезао тужену да тужиоцу накнади штету по основу члана 172. Закона о облигационим односима чију висину је утврдио из налаза и мишљења судског вештака Ђорђа Јовановића од 11.03.2019. године, а позивом на члан 10. и 18. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, те одредбе члана 2. Уредбе о лицима која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник Републике Србије“ број 14/2003 ... 114/2014), а према коме се плата старешине Службе и заменика старешине Службе и овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остварили на пословима са којих су ступили на рад у организационој јединици из члана 1. ове Уредбе.

Двоструки износ месечне плате тужиоцу у децембру 2015. године у МУП ПУ ... је 82.084,86 динара, што је 24,33% више у односу на основну нето плату у МУП – СБПОК у моменту коначности предметног решења о премештају. Од момента трајног премештаја тужиоца 15.12.2014. године евидентно су фактичка повећања плата, али и умањена плата запослених у МУП, те је другостепени суд пошао од двоструког износа плате која је тужиоцу припадала у утуженом периоду, а то је износ од 82.084,86 динара као и износа који је тужиоцу у том периоду исплаћен и налази да је тужбени захтев тужиоца делимично основан у износу као у потврђујућем делу става један и два изреке првостепене пресуде, док је у преосталом делу првостепена пресуда преиначена због погрешне примене материјалног права, а тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

У складу са утврђеним чињеничним стањем, с позивом на одредбу члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама

државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, те одредбу члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за исплату разлике у заради тужиоца у односу на претходно радно место, до двоструког износа основне зараде, прихватајући налаз и мишљење вештака финансијске струке, у укупном износу од 509.895,12 динара.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца преко износа од 331.110,25 динара до износа од 509.895,12 динара. Своју одлуку другостепени суд заснива на становишту да је првостепени суд погрешно прихватио налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке по коме је извршен обрачун двоструког износа зараде у односу на ону која би тужиоцу била исплаћена за сваки месец спорног периода да је остао на ранијем радном месту пре момента премештаја у Службу за борбу против организованог криминала. Како је тужилац у моменту преласка на радно место у наведеној служби остварио зараду у износу од 82.084,86 динара, то је двоструки износ зараде тужиоца 164.169,72 динара. У том смислу, по закључку другостепеног суда, тужиоцу припада само разлика у исплаћеним износима зарада у спорном периоду до висине од двоструког износа од 82.084,86 динара, а у складу са чланом 2. став 1, 3. и 5. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03... 114/14).

Ценећи ревизијске наводе тужиоца, Врховни касациони суд закључује да тужилац основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС, бр. 24/2005... 32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“, бр. 72/09... 32/13), која је важила у утуженом периоду, лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Сагласно ставу 2. наведеног члана закона, плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да се плата старешине Службе и заменика Старешине службе и овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју

су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе прописано је да запослени у Служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова. Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да се приликом обрачунавања двоструког износа плата у смислу ст. 1-4. овог члана, не узимају у обзир додаци на плату утврђени законом.

Према правном ставу Врховног касационог суда, усвојеном 13.10.2020. године, лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате коју би остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. Дакле, наведеним законом и поменутом Уредбом установљено је право тужиоца, као лица запосленог у Служби за борбу против организованог криминала, на исплату двоструког износа плате коју би остваривао у спорном периоду (од 06.12.2014. године до 01.06.2017. године) у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате код Службе за борбу против организованог криминала.

Код наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиоцу, након распоређивања на радно место у Служби за борбу против организованог криминала. Ово из разлога што је другостепени суд, као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду, прихватио само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему нису узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

У том смислу, правилно је закључио првостепени суд да тужиоцу припада право на исплату неисплаћене разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду, за период од 06.12.2014. године до 01.06.2017. године у укупном износу од 509.895,12 динара, са досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чл. 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су јој досуђени у висини од 84.873,97 динара, на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката 18.000,00 динара, а у складу са Адвокатском тарифом, на име таксе на ревизију 26.751,39 и на име таксе на одлуку по ревизији 40.122,58 динара, у складу са Таксеном тарифом.

Захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији је одбијен јер трошак састава одговора на ревизију није био нужан.

На основу одредбе члана 165. став 2. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**